

Rapport om tilsynsundersøgelse:

Myndighedernes praksis i sager om anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige

2025

Indhold

1. Indledning.....	1
2. Sammenfatning	4
3. Sager hvor Social- og Boligministeriet udtaler kritik	7
3.1 Gennemgang af sagerne.....	7
3.2 Social- og Boligministeriets reaktion.....	10
4. Sager hvor Social- og Boligministeriet ikke udtaler kritik	13
Bilag 1 Antal sager hos hver myndighed med og uden kritik	16
Bilag 2 Oplyste vielseslande og antal ægteskaber for hvert land.....	20

1. Indledning

Social- og Boligministeriet har gennemført en tilsynsundersøgelse vedrørende anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige.

Den 1. februar 2017 blev der indført et alderskrav på 18 år for at blive viet i Danmark. Samtidig blev muligheden for at anerkende et udenlandsk ægteskab begrænset, sådan at det ikke kan ske, hvis en part ved vielsen ikke var fyldt 18 år, medmindre der foreligger tvingende grunde til at anerkende ægteskabet, og parterne stilles i en urimelig situation, hvis det ikke sker. Undtagelsen har et snævert anvendelsesområde. Alderskravet gælder ikke for EU-/EØS-borgere og disses ægtefæller.

Det er parternes alder på vielsestidspunktet, der er afgørende for, om et udenlandsk ægteskab kan anerkendes i Danmark. Parternes alder på tidspunktet for myndighedens behandling af en sag om anerkendelse af ægteskabet, er uden betydning for spørgsmålet om anerkendelse. Regelgrundlaget fremgår af boks 1 nedenfor.

Boks 1

Regelgrundlaget - § 22 b i ægteskabsloven

§ 22 b. Et ægteskab, der er indgået i udlandet, anerkendes, hvis ægteskabet er gyldigt i det land, hvor ægteskabet er indgået, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Et ægteskab, der er indgået i udlandet, anerkendes ikke,

- 1) hvis parterne ikke var samtidig til stede ved vielsen,
- 2) hvis der er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab, der blev indgået med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz,
- 3) hvis en part ved vielsen ikke var fyldt 18 år, eller
- 4) hvis anerkendelse af ægteskabet strider mod grundlæggende danske retsprincipper.

Stk. 3. Uanset stk. 2 anerkendes ægteskabet, hvis der foreligger tvingende grunde herfor og parterne stilles i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke anerkendes.

Stk. 4. Betingelsen i stk. 2, nr. 3, gælder ikke for EU-/EØS-borgere og disses ægtefæller.

Ministeriet modtog i januar 2024 fra CPR-kontoret en liste over en række myndigheder, der siden februar 2017 til og med 2023 i CPR har registreret omkring 270 udenlandske ægteskaber, hvor en af parterne var mindreårig på vielsestidspunktet.

På den baggrund har ministeriet – som det også fremgår af *Aftale af 27. november 2024 mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet om undersøgelse af ægteskaber med mindreårige* – fundet anledning til gennem sit ulovbestemte ressorttilsyn at iværksætte en egen undersøgelse af, om myndighedernes praksis for anerkendelse i hver enkelt af disse sager er i overensstemmelse med det gældende alderskrav og de gældende regler herom. Det påhviler således den myndighed, der til brug for sin sagsbehandling har behov for at tage stilling til anerkendelse af et ægteskab, at anvende reglerne korrekt.

Denne rapport om tilsynsundersøgelsen vedrører dermed alene myndighedernes praksis om anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige og ikke ægteskaber indgået i Danmark. Boks 2 nedenfor indeholder en beskrivelse af designet for tilsynsundersøgelsen.

Boks 2

Design for tilsynsundersøgelsen

Tilsynsundersøgelsen blev igangsat af ministeriet ved i maj 2024 og igen i juni 2024 at skrive til de myndigheder, der ifølge oplysningerne i CPR har registreret disse ægteskaber i perioden februar 2017 til og med 2023. Disse sagsbehandlende myndigheder er kommuner, sogne og statslige myndigheder. Fremsøgningen af disse sager og de ansvarlige myndigheder er baseret på et anonymiseret udtræk fra CPR fra CPR-kontoret i Digitaliseringsministeriet.

Ministeriet bad myndighederne om en anonymiseret udtalelse om hver af disse sager, hvor myndigheden har anerkendt/registreret et sådant ægteskab. Myndighederne blev bedt om at oplyse:

- På hvilket faktisk grundlag og med hvilken hjemmel i ægteskabslovens § 22 b ægteskabet er blevet anerkendt.
- Om sagen har været forelagt for Familieretshuset, hvis ægteskabet er anerkendt efter ægteskabslovens § 22 b, stk. 3.
- I hvilket land vielsen er foretaget, jf. bilag 2.
- Om parterne i forbindelse med myndighedens behandling af anerkendelsessagen havde eller ventede fælles børn, og om disse oplysninger eventuelt har haft betydning for myndighedens afgørelse om at anerkende ægteskabet.

Ministeriet har i den efterfølgende periode modtaget udtalelserne fra myndighederne. Den seneste udtalelse er modtaget i april 2025.

Det er myndighedernes udtalelser, der udgør datagrundlaget for denne rapport, og der er alene bedt om udtalelser i relation til spørgsmålet om mindreårige. Ministeriet har ikke herudover adgang til myndigheders data i konkrete sager.

Denne rapport indeholder således en beskrivelse af de sager om anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige, som ministeriet har modtaget udtalelser om. Læs mere herom i sammenfatningen under punkt 1.2 samt i punkt 2 og 3.

Det bemærkes, at rapporten alene forholder sig til, om der er grundlag for at udtale kritik af myndighedernes behandling af sager om anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige. Der ses således alene på, om parterne var over eller under 18 år på vielsestidspunktet. Rapporten indeholder i bilag 2 en oversigt over de lande, ægteskaberne efter det oplyste er indgået i, men den indeholder ikke oplysninger om parternes nationalitet.

Undersøgelsen er gennemført på baggrund af de oplysninger, som fremgår af de modtagne udtalelser. Udtalelserne varierer i form og indhold, herunder i forhold til beskrivelsen af de konkrete faktiske omstændigheder. Udtalelserne er anonymiserede og indeholder dermed ikke konkrete oplysninger om parternes navne, adresser, CPR-numre eller lignende identificerbare personoplysninger.

Ministeriet har på baggrund af de modtagne udtalelser om 272 sager¹ fundet grundlag for at udtale kritik af sagsbehandlingen i 86 tilfælde, mens der i 186 sager ud fra den beskrivelse, der er modtaget fra myndighederne, efter ministeriets opfattelse ikke er grundlag for at udtale kritik.

Efter iværksættelsen af tilsynsundersøgelsen i foråret 2024 er der i november 2024 indgået *Aftale mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet om undersøgelse af ægteskaber med mindreårige* om at gennemføre en historisk og nutidig afdækning af praksis for håndtering af ægteskaber med personer under 18 år. Afdækningen vil have form af en uvildig undersøgelse, der skal afdække, om sagerne er behandlet korrekt ud fra gældende lovgivning, herunder med et særligt fokus på sager efter 1. februar 2017.

Social- og Boligministeriet har bedt VIVE om at foretage denne bredere undersøgelse, der således ikke kun vedrører udenlandske ægteskaber med mindreårige, men også ægteskaber med mindreårige indgået i Danmark før februar 2017.

CPR-kontoret i Digitaliseringsministeriet har sideløbende med Social- og Boligministeriets tilsynsundersøgelse igangsat en kvalitetssikring af data i CPR vedrørende ægteskaber med mindreårige – både i relation til ægteskaber indgået i Danmark og til udenlandske ægteskaber, der er registreret i CPR. Når det samlede resultat af denne kvalitetssikring foreligger, vil Social- og Boligministeriet overveje, om resultatet af kvalitetssikringen giver anledning til at foretage yderligere.

¹ En enkelt kommune har trods anmodning herom ikke indsendt en udtalelse til ministeriet. Denne sag indgår derfor ikke i rapportens gennemgang af sager.

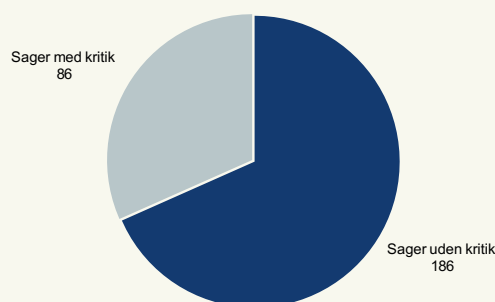
2. Sammenfatning

Ministeriet har modtaget udtalelser fra myndighederne om i alt 272 udenlandske ægteskaber med mindreårige, der er registreret i CPR i perioden fra februar 2017 til og med 2023.

Myndighedernes udtalelser peger på, at der ligger flere forskellige forklaringer bag anerkendelsen og registreringen af de 272 ægteskaber. Sagerne fordeler sig på 86 sager, hvor ministeriet finder grundlag for at udtale kritik af myndighedens håndtering af sagen, og 186 sager, hvor ministeriet ikke finder grundlag for at foretage yderligere, jf. figur 1.

Figur 1

Antal sager med og uden kritik

Anm.: Figuren viser fordelingen af antal sager med og uden kritik ud af 272 sager om udenlandske ægteskaber med mindreårige, ministeriet har modtaget en udtalelse om.

Kilde: Egne tal på baggrund af det antal udenlandske ægteskaber, der er modtaget udtalelse om.

Undersøgelsen viser, at der ud af de i alt 272 ægteskaber er 86 sager om anerkendelse af et ægteskab med mindreårige, hvor der på baggrund af myndighedernes udtalelse efter ministeriets opfattelse er grundlag for at udtale kritik af myndighedens håndtering af sagen. I hovedparten af disse sager (80) har den registrerende myndighed ifølge udtalelserne ikke haft tilstrækkelig opmærksomhed på parternes alder på vielsestidspunktet og dermed problemstillingen med mindreårige ægtefæller. Derudover er der 6 af de 86 sager, hvor kommunen konkret har anerkendt ægteskabet efter ægteskabslovens undtagelsesregel om tvingende grunde, og hvor de meget snævre betingelser for at anerkende et udenlandsk ægteskab med mindreårige på baggrund af tvingende grunde efter ministeriets umiddelbare opfattelse ikke var opfyldte, sådan som sagen er beskrevet af myndighederne. De 86 sager er beskrevet nærmere nedenfor i boks 3 og 4 og i punkt 3.

Ud af de i alt 272 ægteskaber er der 186 af disse, hvor der på baggrund af myndighedernes udtalelse efter ministeriets opfattelse enten ikke er grundlag for at udtale kritik af myndighedens håndtering af sagen, eller hvor sagen på anden måde falder uden for undersøgelsens afgrænsning.

Ifølge udtalelserne er der i disse sager bl.a. tale om fejlregistreringer af f.eks. vielsesdato og/eller fødselsdato, hvorved ægteskabet har fremstået som indgået af en mindreårig, hvilket dog ikke var tilfældet. I en anden stor del af sagerne er ægteskaber indgået af mindreårige af borgere i et EU-land og er dermed omfattet af "EU-undtagelsen" fra hovedreglen om, at udenlandske ægteskaber med mindreårige ikke anerkendes. Der er også sager, hvor myndigheden har oplyst, at anerkendelse er sket før februar 2017 og dermed er afgjort efter den tidligere gældende praksis før indførelsen af § 22 b i ægteskabsloven.

Endvidere er der 1 sag, hvor myndigheden har anerkendt ægteskabet efter undtagelsen om tvingende grunde, og hvor betingelserne herfor ud fra oplysningerne i udtalelsen efter ministeriets opfattelse var opfyldt. Der er også en sag, hvor myndigheden i første omgang har registreret ægteskabet i CPR, men efterfølgende har genoptaget sagen og afslået at anerkende ægteskabet.

De 186 ægteskaber er beskrevet nærmere nedenfor i boks 3 og i punkt 4. Selvom ministeriet dermed ikke udtaler kritik af disse 186 sager i relation til spørgsmålet om mindreårige, skal det understreges, at det er myndighedernes ansvar at følge ægteskabslovens regler om anerkendelse af udenlandske ægteskaber, herunder reglerne om i hvilke tilfælde udenlandske ægteskaber ikke anerkendes – både i forhold til spørgsmålet om mindreårige og de øvrige tilfælde, hvor ægteskaber ikke anerkendes.

Boks 3

Hovedresultater og centrale pointer i rapporten i forhold til hovedparten af de 272 sager

- I 71 sager har myndigheden oplyst, at der ikke er taget stilling til anerkendelse af ægteskabet, f.eks. fordi en anden myndighed har taget stilling hertil.
- I 69 sager har myndigheden oplyst, at ægteskabet er anerkendt efter ægteskabslovens undtagelsesbestemmelse om EU-/EØS-borgere og disses ægtefæller (EU-undtagelsen).
- I 28 sager er der tale om tastefejl (f.eks. fejl i fødselsdato eller vielsesdato), administrative fejl eller fejl i vielsesdokumenterne.
- Der er 11 sager, der af forskellige andre årsager efter ministeriets opfattelse falder uden for undersøgelsen, jf. nedenfor under punkt 4.
- I 80 sager har myndigheden ikke været tilstrækkeligt opmærksom på aldersspørgsmålet.
- I 7 sager har myndigheden anerkendt ægteskabet, fordi myndigheden har vurderet, at der foreligger tvingende grunde herfor, og at parterne ville blive stillet i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke blev anerkendt.

Boks 4**Social- og Boligministeriet udtaler kritik i 86 sager**

- Ministeriet udtaler kritik af, at myndighederne i perioden 1. februar 2017 til og med 2023 i 80 sager ikke har været tilstrækkeligt opmærksomme på aldersspørgsmålet.
- Ministeriet udtaler kritik i 6 af de 7 sager, hvor myndigheden har anerkendt ægteskabet, fordi myndigheden har vurderet, at der foreligger tvingende grunde herfor, og at parterne ville blive stillet i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke blev anerkendt. Efter ministeriets umiddelbare opfattelse har myndighederne i disse 6 sager ikke anvendt reglerne om anerkendelse korrekt, da de situationer, der er beskrevet i udtalelserne, ikke lever op til lovens meget strenge krav for at anvende undtagelsen.
- Ministeriet vil kontakte hver af de myndigheder, der har behandlet spørgsmålet om anerkendelse i ovennævnte 86 sager og oplyse, at myndigheden bør overveje, om og i givet fald hvad der juridisk skal ske i forhold til den konkrete sag, samt hvad den administrative håndtering af sagen måtte give anledning til.

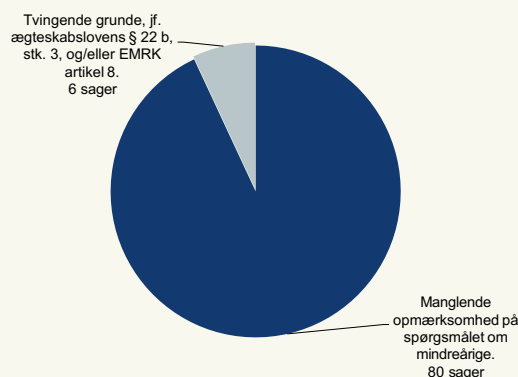
3. Sager hvor Social- og Boligministeriet udtaler kritik

3.1 Gennemgang af sagerne

Som nævnt ovenfor er der 86 sager, hvor Social- og Boligministeriet finder grundlag for at udtale kritik af myndighedens håndtering af sagen. Disse 86 sager fordeler sig på to kategorier, jf. figur 2.

Figur 2

Sager med kritik

Anm.: Figuren viser 80 sager, hvor myndigheden ikke var opmærksom på spørgsmålet om mindreårige, og 6 sager, hvor myndigheden efter ministeriets umiddelbare opfattelse ikke har anvendt reglerne om anerkendelse korrekt.

Kilde: Egne tal på baggrund af det antal udenlandske ægteskaber, der er modtaget udtalelse om.

Det fremgår af de udtalelser, ministeriet har modtaget, at den hyppigste årsag til anerkendelse i situationer, hvor en af ægtefællerne var mindreårig, er, at myndigheden ikke har været opmærksom på aldersspørgsmålet. Dette omfatter 80 ud af de 86 sager. For en del af disse sager har myndigheden selv oplyst dette direkte i udtalelsen, mens ministeriet på baggrund af oplysningerne i udtalelserne for den resterende del af sagerne (uden at dette fremgår eksplicit af udtalelsen) har vurderet, at dette må være tilfældet. I nogle udtalelser har myndigheden oplyst, at den manglende opmærksomhed på aldersspørgsmålet enten skyldes ukendskab til ægteskabslovens § 22 b om anerkendelse af udenlandske ægteskaber i Danmark, eller at myndigheden ved sin gennemgang af sagen ikke har været opmærksom på, at en af parterne på vielsestidspunktet, som i flere af sagerne ligger en del år tilbage i tid, var mindreårig.

Boks 5

Social- og Boligministeriet udtaler kritik

- Ministeriet udtaler kritik af, at myndighederne i perioden 1. februar 2017 til og med 2023 i 80 sager ikke har været tilstrækkeligt opmærksomme på aldersspørgsmålet.

Blandt de 36 kommuner, 2 sogne og 2 statslige myndigheder, der har behandlet sager om anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige i den 7-års periode (1. februar 2017 til og med 2023), som tilsynsundersøgelsen vedrører, og hvor ministeriet udtaler kritik i relation til manglende opmærksomhed på aldersspørgsmålet, har de fleste myndigheder haft 1-2 sager herom i denne 7-årsperiode, og ingen myndighed har haft mere end 8 sager i perioden 2017-2023.

Ud af de 86 sager er der 6 sager, hvor kommunen har oplyst, at ægteskabet er anerkendt, fordi der foreligger tvingende grunde herfor, og at parterne ville blive stillet i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke blev anerkendt, og hvor ministeriet er af den umiddelbare opfattelse, at de meget restriktive betingelser for at anerkende et ægteskab af tvingende grunde, ikke var opfyldt. I det følgende beskrives disse sager overordnet:

Sag nr. 1 vedrører ukrainske flygtninge, hvor kommunen har oplyst, at der ikke er nogen aldersforskel mellem ægtefællerne. Kommunen har lagt vægt på, at ægteskab må have været en samfundsnorm i Ukraine dengang, hvor vielsen blev foretaget. Kommunen har også vurderet, at Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8 giver familien ret til at kunne fortsætte i den struktur, de har fungeret under de seneste 29 år inden ophold i Danmark. Kommunen har endvidere lagt vægt på, at Ukraine er et europæisk land, som søger optagelse i EU. Kommunen har derfor vurderet, at Ukraine rent samfundsmæssigt er sammenlignelig med Danmark. Kommunen har vurderet, at der foreligger tvingende grunde, hvor parterne vil stilles i en urimelig situation, hvis kommunen ikke anerkendte ægteskabet.

Sag nr. 2 vedrører syriske flygtninge, hvor kommunen har oplyst, at manden var indrejst i Danmark først, hvorefter ægtefællen og børnene er blevet familiesammenført. Kommunen har vurderet, at der er tale om en familie i en sårbar situation, da de er flygtet fra hjemlandet. Kommunen har lagt vægt på, at ægteskabet er indgået 14 år tidligere, og der er tilkommet tre mindreårige børn. Manglende anerkendelse vil ifølge kommunen stride mod EMRK artikel 8 om ret til respekt for privatliv og familieliv. Kommunen har oplyst, at familien efterfølgende er udrejst fra Danmark. Kommunen har vurderet, at der foreligger tvingende grunde, hvor parterne vil stilles i en urimelig situation, hvis kommunen ikke anerkendte ægteskabet.

Sag nr. 3 vedrører iranske flygtninge. Kommunen har oplyst, at Udlændinge- og Integrationsministeriet² i en konkret sag har vurderet vielsen som ugyldig. Kommunen har ved en sagsbehandlingsfejl dog registreret parret som værende gift. Ministeriet har forstået udtalelsen sådan, at parret forud for indrejsen i Danmark de seneste 10 år havde været i et allerede anerkendt ægteskab. På nuværende tidspunkt påtænker kommunen ikke at ophæve ægteskabet, da parret har fået barn sammen i mellemtiden. Kommunen har vurderet, at der foreligger tvungende grunde, hvor parterne vil stilles i en urimelig situation, hvis kommunen ikke anerkendte ægteskabet.

Sag nr. 4 vedrører syriske flygtninge, hvor kommunen har oplyst, at der var tale om familiesammenføring, hvor familien er indrejst sammen (inkl. to børn). Kommunen har konkret vurderet, at der er tale om en familie i en sårbar situation, da de er flygtet fra hjemlandet. Kommunen har lagt vægt på, at ægteskabet er indgået 24 år forud for deres indrejse i Danmark, og at der er tilkommet to mindreårige børn. Manglende anerkendelse vil ifølge kommunen stride mod EMRK artikel 8 om ret til respekt for privatliv og familieliv. Kommunen har vurderet, at der foreligger tvungende grunde, hvor parterne vil stilles i en urimelig situation, hvis kommunen ikke anerkendte ægteskabet.

Sag nr. 5 vedrører et syrisk par, der er gift i Syrien. Kommunen kan desværre ikke forevise dokumentation for parrets vielse i Syrien. Ministeriet har forstået kommunens udtalelse sådan, at parret var kommet til Danmark sammen, og at deres søn efterfølgende blev familiesammenført med sine forældre. Kommunen har oplyst at have anerkendt ægteskabet mellem parterne efter ægteskabslovens § 22 b, stk. 3, om tvungende grunde, og at afgørelsen beror på, at ægteparret blev familiesammenført med deres søn.

Sag nr. 6 vedrører et ukrainsk par. Kommunen har oplyst, at der i forbindelse med registreringen af ægteskabet i CPR ikke er foretaget en undersøgelse ift. anerkendelse af vielsen, og der har ikke været opmærksomhed på, at en af parterne var under 18 år. Kommunen har i en supplerende udtalelse efterfølgende oplyst, at ægteskabet er anerkendt på baggrund af dokumentation for, at parterne ventede fælles barn ved indgåelse af ægteskabet, samt at der nu er fremlagt dispensation for indgåelse af ægteskabet, som er oversat og påført apostille. Ministeriet har forstået dette således, at der er fremlagt en ukrainsk dispensation for indgåelse af ægteskabet.

I 3 af disse 6 sager har kommunen således ud over tvungende grunde efter ægteskabslovens § 22 b, stk. 3, også henvist til EMRK artikel 8 om retten til privat- og familieliv. I 5 af de 6 sager har kommunen navnlig lagt vægt på, at parterne har børn sammen. I nogle af sagerne har kommunen også lagt vægt på parternes langvarige tilknytning til hinanden.

Det fremgår af forarbejderne til § 22 b i ægteskabsloven, at et ægteskab indgået af en mindreårig undtagelsesvist kan anerkendes, hvis der foreligger tvungende grunde herfor, og en

² Ministeriet lægger til grund, at dette må være enten Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI), da Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke behandler sådanne sager.

manglende anerkendelse vil stille parterne i en urimelig situation, jf. ægteskabslovens § 22 b, stk. 3.

Er det således f.eks. på grund af en af parternes dødsfald umuligt at løse de retlige udfordringer, der opstår, fordi det udenlandske ægteskab ikke anerkendes, kan det efter forarbejderne tale for, at ægteskabet alligevel anerkendes. Denne situation kan f.eks. opstå i forhold til at fastslå faderskabet til fælles børn og parternes gensidige arveret.

Muligheden for at bruge denne undtagelse og anerkende ægteskabet trods parternes alder skal ifølge forarbejderne anvendes i et meget begrænset omfang. En myndighed, som skal tage stilling til, om der foreligger sådanne tvingende grunde, skal således anlægge en yderst restriktiv vurdering.

Det fremgår også af forarbejderne, at det forhold, at parterne har eller venter et fællesbarn, ikke alene vil kunne begrunde en anerkendelse af ægteskabet. Ægteskabet kan heller ikke uden videre anerkendes, selvom parterne har haft en langvarig tilknytning til hinanden. Dette gælder uanset, om de har levet sammen gennem længere tid eller har indgået ægteskab i et land, hvor samfundsnormer tilsiger, at samliv kun kan foregå inden for rammerne af et ægteskab. Det vil bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, om ægteskabet helt undtagelsesvist kan anerkendes.

Boks 6

Social- og Boligministeriet udtaler kritik i 6 sager

- Ministeriet udtaler kritik i 6 sager i perioden 1. februar 2017 til og med 2023, hvor myndigheden har anerkendt ægteskabet, fordi myndigheden har vurderet, at der foreligger tvingende grunde herfor, og at parterne ville blive stillet i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke blev anerkendt. Efter ministeriets umiddelbare opfattelse har myndighederne i disse 6 sager ikke anvendt reglerne om anerkendelse korrekt, da de situationer, der er beskrevet i udtalelserne, ikke lever op til lovens meget strenge krav for at anvende undtagelsen.

3.2 Social- og Boligministeriets reaktion

Tilsynsundersøgelsen har vist, at 86 ægteskaber ud af i alt 272 ikke er behandlet korrekt af myndighederne, og ministeriet finder som nævnt ovenfor anledning til at udtale kritik heraf.

Ministeriet finder det nødvendigt at adressere dette direkte over for myndighederne. Dette gælder særligt i forhold til de myndigheder, der har behandlet sagerne om de 86 ægteskaber, men vil være relevant i forhold til alle myndigheder, der behandler sager om anerkendelse af udenlandske ægteskaber.

Det bemærkes i den forbindelse, at ministeriet ikke har hjemmel (hverken i ægteskabsloven eller anden lovgivning) til at gå ind i de konkrete sager om anerkendelse af ægteskaber og

f.eks. som klagemyndighed tage stilling til og ændre afgørelsen i de sager, hvor en myndighed efter ministeriets umiddelbare opfattelse har anerkendt et ægteskab i strid med § 22 b i ægteskabsloven.

Hvis der er en klagemyndighed på det pågældende retsområde, hvor en myndighed som en del af sagen har taget stilling til anerkendelse af et ægteskab, vil det være den almindelige klageadgang på dette retsområde, der er afgørende for, om en evt. klageinstans kan gå ind i sagen.

Den myndighed, der har behandlet en sag om anerkendelse af et ægteskab, har uanset en evt. klageadgang mulighed for at tage stilling, om og i givet fald hvad der juridisk skal ske i forhold til den konkrete sag, samt hvad den administrative håndtering af sagen måtte give anledning til.

Ministeriet finder på den baggrund anledning til at udsende en orienteringsskrivelse (et "hyrdebrev") til de myndigheder, der normalt behandler sager om anerkendelse af udenlandske ægteskaber, hvori reglerne om anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige indskærpes.

Endvidere vil ministeriet i tråd med den politiske aftale af 27. november 2024 om undersøgelse af ægteskaber med mindreårige konkret kontakte hver af de myndigheder, der har behandlet spørgsmålet om anerkendelse i de 86 sager, hvor myndigheden enten ikke var tilstrækkeligt opmærksom på aldersspørgsmålet eller efter ministeriets umiddelbare opfattelse har anerkendt ægteskabet i strid med forarbejderne til § 22 b i ægteskabsloven, og gøre disse myndigheder særskilt opmærksomme på, at de – hvis de ikke allerede har gjort det – bør overveje, om og i givet fald hvad der juridisk skal ske i forhold til den konkrete sag, samt hvad den administrative håndtering af sagen måtte give anledning til. Der vil i den sammenhæng særligt være opmærksomhed på de 6 sager, hvor reglerne om dispensation vurderes at være anvendt forkert.

Boks 7

Social- og Boligministeriet reaktion i sager, hvor ministeriet udtaler kritik

- Ministeriet vil udsende en orienteringsskrivelse til de myndigheder, der normalt behandler sager om anerkendelse af udenlandske ægteskaber, hvori reglerne om anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige indskærpes.
- Ministeriet vil kontakte hver af de myndigheder, der har behandlet spørgsmålet om anerkendelse i ovennævnte 86 sager og oplyse, at myndigheden bør overveje, om og i givet fald hvad der juridisk skal ske i forhold til den konkrete sag, samt hvad den administrative håndtering af sagen måtte give anledning til.

Resultatet af ministeriets tilsynsundersøgelse som led i det ulovbestemte ressorttilsyn vil blive sendt til Ankestyrelsen, der varetager det kommunale tilsyn.

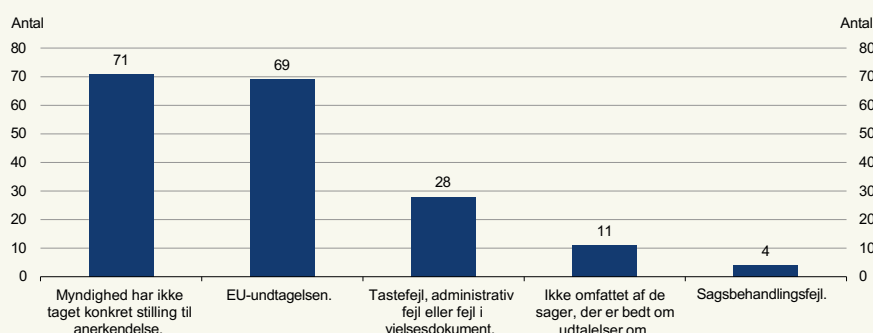
Ministeriet har noteret sig, at CPR-kontoret i Digitaliseringsministeriet har oplyst, at CPR-systemet i februar 2025 blev tilpasset, sådan at en sagsbehandler bliver præsenteret for en advarsel, hvis vedkommende er ved at registrere et ægteskab, hvor én eller begge ægtefæller ikke var fyldt 18 år på datoen for ægteskabets indgåelse. Den konkrete "advarsel" vil afhænge af, i hvilken sammenhæng ægteskabet indberettes, f.eks. ved registrering af en vielse her i landet eller ved tildeling af personnummer ved indrejse.

4. Sager hvor Social- og Boligministeriet ikke udtaler kritik

Som nævnt ovenfor er der 186 sager, hvor der på baggrund af de modtagne udtalelser efter ministeriets opfattelse enten ikke er grundlag for at udtale kritik af myndighedens håndtering af sagen i relation til spørgsmålet om mindreårige, eller hvor sagen på anden måde falder uden for undersøgelsens afgrænsning. Disse 186 sager fordeler sig på en række kategorier, jf. figur 3.

Figur 3

Sager uden kritik

Anm.: Antal sager om udenlandske ægteskaber med mindreårige registreret i CPR i perioden februar 2017 til og med 2023, hvor der ikke er grundlag for at udtale kritik. Figuren omfatter de fem mest forekommende sagstyper, hvilket dækker over 183 af de 186 sager. Der er derudover 1 sag, hvor sagen er videresendt til rette myndighed, 1 sag, hvor ægteskabet ikke kan anerkendes, og 1 sag, hvor ægteskabet er anerkendt pga. tvinge grunde, jf. ægteskabslovens § 22 b, stk. 3.

Kilde: Egne tal på baggrund af det antal udenlandske ægteskaber, der er modtaget udtalelse om.

I 71 af de 186 sager er det i udtalelsen oplyst, at myndigheden ikke har taget stilling til anerkendelse af ægteskabet – navnlig fordi en anden myndighed tidligere har taget stilling hertil (f.eks. at udlændingemyndighederne har anerkendt ægteskabet i forbindelse med en sag om ægtefællesammenføring, og den pågældende myndighed, der har afgivet udtalelsen, herefter blot har registreret ægteskabet i CPR), eller f.eks. at den pågældende myndighed ikke har registreret ægteskabet i CPR, og at det er en anden eller ukendt myndighed, der har foretaget registreringen (dette er f.eks. tilfældet for 26 af de 39 sager, Udlændingestyrelsen har afgivet udtalelse om). Ministeriet har lagt disse oplysninger til grund for vurderingen af disse sager i kontekst af undersøgelsen. Da der er tale om anonymiserede udtalelser, kan ministeriet ikke undersøge disse sager nærmere. Det understreges i den forbindelse, at det er den

myndighed, der behandler sager om anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige, at der har ansvaret for, at betingelserne for anerkendelse er opfyldt.

I 69 af de 186 sager er det i udtalelsen oplyst, at myndighederne har anerkendt ægteskabet efter EU-undtagelsen i ægteskabslovens § 22 b, stk. 4. De 69 anerkendelser vedrører både tilfælde, hvor myndigheden har oplyst, at ægteskabet er anerkendt efter EU-undtagelsen, og sager, hvor ministeriet på baggrund af myndighedens oplysning om vielseslandet, kan konstatere, at ægteskabet i sagen er omfattet af EU-undtagelsen. I forlængelse heraf kan som eksempel på den hyppigste anvendelse af "EU-undtagelsen" fremhæves 37 af de 69 sager, hvor ægteskabet er indgået i Rumænien af EU-borgere.

I en række af udtalelserne har myndighederne oplyst, at der er tale om tastefejl (f.eks. fejl i fødselsdato eller vielsesdato), administrative fejl eller fejl i vielsesdokumenterne. Det drejer sig om 28 af de 186 sager. Der er f.eks. tale om tastefejl, som har medført, at ægteskabet i CPR fremstod som indgået med en mindreårig, og hvor det efter rettelse af eksempelvis vielsesdatoen eller en af parternes fødselsdato fremgår, at der ikke er tale om et ægteskab med en mindreårig.

På baggrund af oplysningerne i udtalelserne er der 11 af de 186 sager, der efter ministeriets opfattelse falder uden for undersøgelsen. Dette dækker over 10 sager, hvor ægteskabet pga. tekniske årsager i CPR fremstår som registreret efter den 1. februar 2017, men hvor ægteskabet er anerkendt før dette tidspunkt og dermed er afgjort efter den tidligere gældende praksis før ikrafttræden af § 22 b i ægteskabsloven, og 1 sag, hvor kommunen har oplyst, at der er tale om et ægteskab indgået i Danmark i 1989, hvor der var givet aldersdispensation ("kongebrev").

I 4 af de 186 sager har myndigheden oplyst, at der er tale om en sagsbehandlingsfejl. Eksempelvis kan nævnes en sag, hvor myndigheden har oplyst, at der i forbindelse med en indrejsesag ikke var foretaget et nødvendigt notat i CPR. Myndigheden har hertil oplyst, at den pågældende sag vil blive genoptaget.

Desuden er der 1 af de 186 sager, hvor myndigheden efterfølgende har truffet afgørelse om, at ægteskabet ikke kan anerkendes, fordi der var tale om mindreårige. Endvidere er der 1 af de 186 sager, hvor myndigheden har anerkendt ægteskabet, fordi der forelå tvingende grunde. I denne sag har myndigheden lagt vægt på, at den ene part var død, og at den efterlevende ægtefælle ville blive stillet i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke blev anerkendt.

Endelig er der 1 af de 186 sager, som ifølge registreringen i CPR fremstod som anerkendt af en bestemt myndighed, men hvor denne myndighed har oplyst at have videresendt ministeriets anmodning om en udtalelse til en anden myndighed, fordi den registrerede myndighed i CPR var forkert, og den anden myndighed reelt er den registrerende myndighed.

Da der i ovennævnte 186 sager er tale om situationer, hvor anerkendelsen eller afslag herpå er sket i overensstemmelse med reglerne, eller hvor tastefejl og lignende eller andre forhold

har betydet, at anerkendelsen indledningsvist så ud til at falde inden for undersøgelsens afgrænsning, men efter nærmere vurdering efter ministeriets opfattelse falder uden for denne, har ministeriet i relation til disse sager ikke fundet anledning til at foretage yderligere.

Det understreges i den forbindelse, at det er myndighedernes ansvar at følge ægteskabslovens regler om anerkendelse af udenlandske ægteskaber, herunder reglerne om i hvilke tilfælde udenlandske ægteskaber ikke anerkendes – både i forhold til spørgsmålet om mindreårige og de øvrige tilfælde, hvor ægteskaber ikke anerkendes.

Bilag 1 Antal sager hos hver myndighed med og uden kritik

Nedenstående skema indeholder en oversigt over antallet af sager om udenlandske ægteskaber med og uden kritik hos hver myndighed, som har indsendt en udtalelse i forbindelse med tilsynsundersøgelsen.

Tabel 1

Oversigt: Antal sager med og uden kritik hos hver myndighed

Myndighed	Samlet antal	Sager med kritik (Regler ikke anvendt korrekt)	Sager med kritik (Manglende opmærksomhed)	Sager uden Kritik
Albertslund Kommune	2	-	-	2
Assens Kommune	1	-	-	1
Ballerup Kommune	1	-	-	1
Billund Kommune	2	-	-	2
Bornholms Regionskommune	1	-	-	1
Brøndby Kommune	2	-	-	2
Budolfi Sogn	1	-	1	-
Dragør Kommune	1	-	1	-
Esbjerg Kommune	3	1	1	1
Favrskov Kommune	2	-	-	2
Faxe Kommune	1	-	1	-
Fredericia Kommune	3	-	-	3
Frederiksberg Kommune	1	-	1	-
Frederikshavn Kommune	4	-	-	4
Furesø Kommune	6	4	-	2
Gentofte Kommune	2	-	1	1
Gladsaxe Kommune	5	-	-	5
Glostrup Kommune	5	-	4	1
Greve Kommune	3	-	2	1
Gribskov Kommune	3	-	-	3
Haderslev Kommune	3	-	2	1

Tabel 1 (fortsat)**Oversigt: Antal sager med og uden kritik hos hver myndighed**

Myndighed	Samlet antal	Sager med kritik (Regler ikke anvendt korrekt)	Sager med kritik (Manglende opmærksomhed)	Sager uden kritik
Halsnæs Kommune	1	-	-	1
Hedensted Kommune	2	-	2	-
Helsingør Kommune	1	-	-	1
Herlev Kommune	3	-	3	-
Herning Kommune	8	-	8	-
Hillerød Kommune	1	-	1	-
Hjørring Kommune	1	-	-	1
Holbæk Kommune	1	-	-	1
Holstebro Kommune	2	-	-	2
Horsens Kommune	3	-	1	2
Hvidovre Kommune	3	-	-	3
Høje-Taastrup Kommune	2	-	1	1
Ikast-Brandø Kommune	1	-	1	-
Ishøj Kommune	2	-	-	2
Jammerbugt Kommune	2	-	-	2
Kalundborg Kommune	2	-	-	2
Kerteminde Kommune	2	-	2	-
Kolding Kommune	3	-	1	2
Københavns Kommune	23	-	4	19
Køge Kommune	4	-	-	4
Lejre Kommune	2	-	2	-
Lemvig Kommune	2	-	-	2
Lolland Kommune	2	-	-	2
Morsø Kommune	1	-	1	-
Norddjurs Kommune	1	-	-	1
Nordfyns Kommune	1	1	-	-
Nyborg Kommune	2	-	-	2
Næstved Kommune	1	-	-	1
Odder Kommune	1	-	-	1
Odense Kommune	8	-	5	3

Tabel 1 (fortsat)**Oversigt: Antal sager hos hver myndighed**

Myndighed	Samlet antal	Sager med kritik (Regler ikke anvendt korrekt)	Sager med kritik (Manglende opmærksomhed)	Sager uden kritik
Odsherred Kommune	1	-	1	-
Præstebro Sogn	1	-	-	1
Præstevang Sogn	1	-	1	-
Randers Kommune	5	-	3	2
Rebild Kommune	1	-	1	-
Ringkøbing-Skjern Kommune	5	-	1	4
Ringsted Kommune	2	-	1	1
Roskilde Kommune	2	-	-	2
Rødovre Kommune	3	-	-	3
Silkeborg Kommune	3	-	-	3
Skattestyrelsen	9	-	-	9
Slagelse Kommune	5	-	5	-
Solrød Kommune	1	-	1	-
Sorø Kommune	1	-	-	1
Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI)	2	-	1	1
Syddjurs Kommune	2	-	-	2
Sønderborg Kommune	4	-	1	3
Thisted Kommune	2	-	2	-
Tønder Kommune	3	-	-	3
Tårnby Kommune	1	-	1	-
Udlændingestyrelsen	39	-	6	33
Vallensbæk Kommune	3	-	2	1
Varde Kommune	3	-	1	2
Vejen Kommune	2	-	-	2
Vejle Kommune	4	-	1	3
Vesthimmerlands Kommune	2	-	-	2
Viborg Kommune	5	-	-	5
Vordingborg Kommune	3	-	-	3

Tabel 1 (fortsat)**Oversigt: Antal sager hos hver myndighed**

Myndighed	Samlet antal	Sager med kritik (Regler ikke anvendt korrekt)	Sager med kritik (Manglende opmærksomhed)	Sager uden kritik
Aabenraa Kommune	1	-	-	1
Aalborg Kommune	5	-	3	2
Aarhus Kommune	11	-	2	9
I alt	272	6	80	186

Anm.: Antal sager om anerkendelse af udenlandske ægteskaber med mindreårige registreret i CPR i perioden februar 2017 til og med 2023 med og uden kritik.

Kilde: Egne tal på baggrund af det antal udenlandske ægteskaber, der er modtaget udtalelse om.

Bilag 2 Oplyste vielseslande og antal ægteskaber for hvert land

Nedenstående skema indeholder en oversigt over de oplyste vielseslande og antal ægteskaber for hvert land.

Tabel 2

Oversigt: Oplyste vielseslande og antal ægteskaber for hvert land

Vielsesland	Antal ægteskaber
Afghanistan	11
Bangladesh	3
Bulgarien	10
Canada	1
Cypern	1
Danmark ³	1
Eritrea	2
Guinea	1
Indien	1
Irak	5
Iran	9
Irland	1
Jugoslavien (nuværende land ikke oplyst)	1
Jugoslavien (nu Nordmakedonien)	2
Kosovo	1
Kroatien	1
Libanon	5
Litauen	1

³ Vielse indgået i Danmark i 1989 på baggrund af dispensation fra alderskravet ("kongebrev").

Tabel 2 (fortsat)**Oversigt: Oplyste vielseslande og antal ægteskaber for hvert land**

Vielsesland	Antal ægteskaber
Marokko	2
Myanmar	1
Nepal	15
Pakistan	6
Polen	9
Rumænien	37
Sri Lanka	1
Storbritannien	1
Sverige	1
Syrien	34
Tyrkiet	2
Tyskland	4
Ukraine	32
Venezuela	1
Østrig	2
Ikke oplyst	67
I alt	272